

Atebion i Gwestiynau Ysgrifenedig y Cynulliad i'w hateb ar 28 Ebrill 2010

[R] yn nodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.

[W] yn nodi bod y cwestiwn wedi'i gyflwyno yn Gymraeg.

Cynnwys

- 2 Cwestiynau i'r Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai
- 3 Cwestiynau i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
- 5 Cwestiynau i Gynrychiolydd y Comisiwn

Gofyn i'r Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai

Ann Jones (Dyffryn Clwyd): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am ddarparu tai fforddiadwy yn y Gogledd. (WAQ55956) *Trosglwyddwyd i'w ateb gan y Dirprwy Weinidog dros Dai ac Adfywio*

Rhoddyd ateb ar 05 Mai 2010

Y Dirprwy Weinidog dros Dai ac Adfywio (Jocelyn Davies): Rydym yn parhau'n ymrwymedig i ddarparu 6,500 o dai fforddiadwy yn ystod tymor y Llywodraeth hon. Dengys ffigurau a ryddhawyd gan Is-adran Ystadegau Llywodraeth Cynulliad Cymru fod 4,235 o dai fforddiadwy ychwanegol wedi cael eu darparu i'r rheini sydd fwyaf anghenus ledled Cymru hanner ffordd drwy dymor y Llywodraeth hon.

Yng Ngogledd Cymru darparwyd cyfanswm o 876 o dai fforddiadwy yn ystod 2007-08 a 2008-09 fel a ganlyn:

	2007-08 Cyflenwyd	2008-09 Cyflenwyd
Ynys Môn	77	116
Gwynedd	85	93
Conwy	26	49
Sir Ddinbych	78	134
Sir y Fflint	61	74
Wrecsam	73	10
Cyfanswm	400	476

Gwariant y Grant Tai Cymdeithasol

Rhwng 2007-2008 a 2009-10, cyfanswm gwariant y Grant Tai Cymdeithasol yn y chwe awdurdod lleol yng Ngogledd Cymru oedd £74,288,128. Mae'r cyllid wedi cefnogi tai anghenion cyffredinol, tai â chymorth a thai gofal ychwanegol, y cynllun Achub Morgeisi, cynlluniau adsefydlu o'r ysbyty a llety sy'n gysylltiedig â phrosiectau ar gyfer atal a thrin camddefnyddio sylweddau.

Cronfa Buddsoddi Cyfalaf Strategol - Cyfran 1

Mae'r chwe awdurdod lleol yng Ngogledd Cymru wedi cael **£7,934,182** ar gyfer cyfnod 2008-09 a 2009-10 oddi wrth Gyfran 1 o'r Gronfa Buddsoddi Cyfalaf Strategol.

Cronfa Buddsoddi Cyfalaf Strategol - Cyfran 2

Gofynnwyd i'r holl awdurdodau lleol ledled Cymru wneud cais am arian o dan Gyfran 2 o'r Gronfa Buddsoddi Cyfalaf Strategol o dan y penawdau Safleoedd a Ohiriwyd, Cymorth Prynu, Rhentu Canolraddol a safleoedd Llywodraeth Cynulliad Cymru a Chyrff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad. Gwneir cyhoeddiad yn fuan am sut y gwnaed y dyraniadau.

Swyddogion Galluogi Tai Gwledig

Mae nifer y Swyddogion Galluogi Tai Gwledig wedi cynyddu o bedwar i ddeg ledled Cymru â chyllid gan Lywodraeth Cynulliad Cymru a'r Gronfa Datblygu Gwledig (£150,000 y flwyddyn) dros dair blynedd o 2008-09 i 2010-11. (Bydd nifer o brosiectau yn parhau tan 2011-12).

Mae pedwar o Swyddogion Galluogi Tai Gwledig yn gweithredu ledled ardal Gogledd Cymru wedi'u hariannu ar y cyd gan yr awdurdodau lleol, Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig a Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Protocol Rhyddhau Tir

Rydym wedi nodi nifer o safleoedd ledled Gogledd Cymru sy'n addas ar gyfer tai fforddiadwy o dan y Protocol Rhyddhau Tir. Mae dau o'r rhain ar hyn o bryd yn y broses o gael eu trosglwyddo i Gymdeithasau Tai; yn benodol Aston Mead yn Sir y Fflint, a Stryd y Bont yn Wrecsam, er bod Stryd y Bont yn cael ei thrin fel menter ar y cyd rhwng Adran yr Economi a Thrafnidiaeth a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.

Gofyn i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Pa gamau y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn eu cymryd er mwyn annog cleifion, yn enwedig ymysg grwpiau cymdeithasol-economaidd is, i ganfod canser a chyflwyno'u hunain am archwiliad er mwyn helpu i leihau nifer y marwolaethau yng Nghymru oherwydd canser. (WAQ55945)

Rhodddwyd ateb ar 04 Mai 2010

Ar hyn o bryd mae polisi Mynd i'r Afael â Chanser (2006) Llywodraeth Cynulliad Cymru yn cynnwys tair rhaglen sgrinio genedlaethol ar gyfer canser y fron, canser ceg y groth a chanser y coluddyn.

Hefyd, rydym wedi defnyddio Ryan Jones, Capten tîm rygbi Cymru ar adnodd i hyrwyddo ymwybyddiaeth o ganser y ceilliau.

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): A wnaiff y Gweinidog ddarparu rhestr o'r 17 grwp sydd wedi cyflawni Statws Grwp Ymchwil Cofrestredig y Sefydliad Cenedlaethol ar gyfer Ymchwil Gofal Cymdeithasol ac Iechyd (NISCHR), ar ôl ail-gomisiynu'r Seilwaith Ymchwil a Datblygu yng Nghymru. (WAQ55946)

Rhodddwyd ateb ar 04 Mai 2010

Isod ceir rhestr o'r 17 o grwpiau sydd wedi ennill Statws Grŵp Ymchwil Cofrestredig NISCHR, yn dilyn ailgomisiynu'r Seilwaith Ymchwil a Datblygu yng Nghymru.

- Rhwydwaith Ymchwil Arennau Cymru Gyfan
- Grŵp Ymchwil Cardiofasgwlaidd Cymru
- Rhwydwaith Ymchwil Plant a Phobl Ifanc
- Rhwydwaith Ymchwil Demensia a Chlefydau Niwroddirwyiol Cymru
- Rhydwaith Ymchwil Diabetes Cymru
- Anableddau Dysgu, Awtistiaeth ac Anhwylderau Niwroddatblygol
- Rhwydwaith Ymchwil Iechyd Meddwl - Cymru
- Grŵp Cymhwyso Ymchwil Microbioleg a Heintiau
- Rhwydwaith Pobl Hŷn a Phobl sy'n Heneiddio
- Grŵp Ymchwil Diogelwch Cleifion ac Ansawdd Gofal Iechyd
- Rhwydwaith Ymchwil Gwella Iechyd y Cyhoedd
- Rhwydwaith Ymchwil Thematig ar gyfer Triniaeth heb ei Threfnu a Thriniaeth Frys
- Uned Treialon Canser Cymru
- Rhwydwaith Ymchwil Epilepsi Cymru
- Ysgol Cymru ar gyfer Ymchwil Gofal Cynradd

- Rhwydwaith Ymchwil Arthritis Cymru
- Ymchwil yr Ysgyfaint Cymru

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): A wnaiff y Gweinidog ddarparu copiau o Gynlluniau Gweithredu Byrddau Iechyd Lleol unigol ar gyfer cydymffurfio â'r Safonau Canser Cenedlaethol fel y gall mudiadau sy'n rhanddeiliaid gydweithio er mwyn cyflawni'r safonau hyn. (WAQ55947)

Rhodddwyd ateb ar 05 Mai 2010

Mae'r cynlluniau gweithredu hyn yn eiddo i'r Byrddau Iechyd Lleol. Mae eu gweithredu'n dibynnu ar ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid.

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Pa gamau y mae'r Gweinidog yn eu cymryd i sicrhau bod holl staff y GIG yn cael eu profi'n effeithiol ar gyfer T.B. (WAQ55948)

Rhodddwyd ateb ar 04 Mai 2010

Caiff gweithiwr gofal iechyd newydd y GIG eu sgrinio am TB yn unol â Chylchlythyr Iechyd Cymru (2006)086:

<http://new.wales.gov.uk/topics/health/publications/health/circulars/2007/WHC2006086?lang=en>

Cyfrifoldeb yr Adrannau Iechyd Galwedigaethol o fewn pob un o sefydliadau'r GIG yw darparu'r canllawiau hyn. Cynghorir staff sy'n wynebu mwy o risg o gael TB i geisio cyngor meddygol ar unwaith os byddant yn dangos unrhyw symptomau a fyddai'n nodi haint TB.

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Pa gamau y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn eu cymryd i roi sylw i'r cynnydd mewn achosion o T.B. yng Nghymru. (WAQ55949)

Rhodddwyd ateb ar 04 Mai 2010

Mae cyfraddau Twbercwlosis wedi parhau'n eithaf sefydlog dros y ddeng mlynedd ddiwethaf yng Nghymru gyda rhwng 150 a 200 o achosion y flwyddyn, ac maent yn is na chyfartaledd y DU. Mae'r data dros dro ar gyfer 2009 yn dangos cynnydd yn nifer yr achosion a nodwyd o gymharu â 2008, ond nid yw hyn o reidrwydd yn dangos tuedd gynyddol gyffredinol mewn achosion o TB yng Nghymru.

Targedir imiwneiddio yn erbyn TB at unigolion sy'n wynebu'r risg mwyaf. Mae Iechyd y Cyhoedd Cymru yn goruchwyllo TB yn barhaus ac yn ymchwilio i unrhyw achosion o TB yng Nghymru, gan gymryd camau ar unwaith pan fo angen.

Mae'r broses statudol o roi gwybod am bob achos o TB yng Nghymru yn sicrhau y gellir ymchwilio i bob achos a chysylltiad a allai fod yn wynebu risg o gael haint yn gyflym. Yna gellir cymryd y mesurau ataliol neu therapiwtig priodol i atal y clefyd rhag lledaenu.

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Beth oedd y cynnydd yn nifer yr achosion o T.B. a gofnodwyd yng Nghymru rhwng mis Ebrill 2009 a mis Mawrth 2010 (yn cynnwys y misoedd hynny) o'i gymharu â'r pum mlynedd blaenorol. (WAQ55950)

Rhodddwyd ateb ar 04 Mai 2010

Nid oes data ar gyfer achosion o TB yn 2010 ar gael eto ac mae ffigurau ar gyfer 2009 yn rhai dros dro o hyd. Felly, nid yw'n bosibl darparu data ar gyfer y cyfnod dan sylw.

Gellir gweld achosion a gofnodwyd o 1999 ymlaen ar wefan Iechyd y Cyhoedd Cymru:

<http://www.wales.nhs.uk/sites3/page.cfm?orgId=457&pid=27952>

Andrew RT Davies (Canol De Cymru): Pa gamau y mae Llywodraeth Cynulliad Cymru yn eu cymryd i roi mynediad at brofion diagnostig cyflym mewn achosion lle mae canser yn cael ei amau. (WAQ55951)

Rhodddwyd ateb ar 19 Ebrill 2011

Mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi pennu targed o 62 diwrnod o'r amser y caiff cleifion, yr amheuir bod ganddynt ganser, eu hatgyfeirio fel achosion brys i'r adeg y maent yn dechrau cael triniaeth ddiffiniol. Er mwyn cyflawni'r targed cyffredinol hwn, mae angen cael mynediad cyflym i bob rhan o'r llwybr, gan gynnwys profion diagnostig.

Mae Llywodraeth Cynulliad Cymru hefyd yn cynnal cyfarfodydd perfformiad misol yn rheolaidd â phob Bwrdd Iechyd Lleol, ac mae perfformiad yn ymwneud â chanser yn un o'r eitemau ar yr agenda.

Mae adroddiadau ar berfformiad ar gael o wefan StatsCymru drwy'r ddolen ganlynol;
<http://www.statswales.wales.gov.uk/ReportFolders/reportFolders.aspx>

Ann Jones (Dyffryn Clwyd): Faint o feddygon iau sydd wedi gadael Bwrdd Iechyd Lleol Betsi Cadwaladr ar ôl cwblhau'r cam F1. (WAQ55954)

Rhodddwyd ateb ar 05 Mai 2010

Gan mai ym mis Hydref 2009 y ffurfiwyd Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr nid yw eto'n bosibl rhoi niferoedd y rhai sy'n gadael y Rhaglen Sylfaen o'r Bwrdd Iechyd hwnnw.

Ann Jones (Dyffryn Clwyd): Faint o feddygon iau y mae Bwrdd Iechyd Lleol Betsi Cadwaladr yn eu cyflogi ym mhob un o'r graddau canlynol: (a) F1, (b) F2, ac (c) graddau hyfforddi. (WAQ55955)

Rhodddwyd ateb ar 05 Mai 2010

Nid yw'r wybodaeth hon gennym yn ganolog.

Gofyn i Gynrychiolydd Comisiwn y Cynulliad

Darren Millar (Gorllewin Clwyd): Beth yw'r rhagamcanion o'r costau i Gomisiwn y Cynulliad ar gyfer y 3 blynedd nesaf o ran darparu gwersi Gymraeg i a) Aelodau Cynulliad, b) Staff Cymorth Aelodau Cynulliad ac c) staff y Comisiwn. (WAQ55952)

Rhodddwyd ateb ar 27 Ebrill 2010

Comisiynydd Adnoddau'r Cynulliad, William Graham AM: Cynhelir etholiad y Cynulliad ym mis Mai 2011 ac mae goblygiadau hyn o ran y posibilrwydd o Aelodau Cynulliad a staff cymorth newydd, ynghyd â goblygiadau ail-dendro'r contract cefnogaeth iaith Gymraeg i Aelodau'r Cynulliad/ Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad ar ddechrau 2010, yn golygu ei bod yn anodd rhagamcanu'r gost o ddarparu hyfforddiant iaith Gymraeg yn fanwl gywir. Dylid darllen yr amcangyfrifon a ganlyn gyda hynny mewn golwg. Yn seiliedig ar giplun o'r nifer sy'n dilyn hyfforddiant ar hyn o bryd, mae'r amcangyfrifon cost wedi'u dosrannu rhwng Aelodau'r Cynulliad a'u Staff Cymorth.

Amcangyfrifon cost dros y 3 mlynedd nesaf

	2010-11	2011-12	2012-13
Aelodau'r Cynulliad	£9,000	£9,270	£9,548
Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad	£3,808	£3,922	£4,039
Staff y Cynulliad	£19,040	£19,611	£20,199
Cyfanswm	£31,848	£32,803	£33,786

Darren Millar (Gorllewin Clwyd): Beth yw cyfanswm y gwariant gan Gomisiwn y Cynulliad ym mhob un o'r 5 mlynedd diwethaf ar gyfer darparu gwersi Gymraeg i a) Aelodau Cynulliad, b) Staff Cymorth Aelodau Cynulliad ac c) staff y Comisiwn. (WAQ55953)

Rhoddyd ateb ar 27 Ebrill 2010

Comisiynydd Adnoddau'r Cynulliad, William Graham AC:

Gwariant ar hyfforddiant iaith Gymraeg dros y pum mlynedd ddiwethaf

	2009-10	2008-09	2007-08	2006-07	2005-06
Aelodau'r Cynulliad a'u staff cymorth	£12,943.92	£13,654.00	£7,789.60	£7,534.00	£9,427.00
Staff y Cynulliad	£13,721.70	£20,649.10	£10,183.44	£14,822.10	£8,065.19
Cyfanswm	£26,665.62	£34,303.10	£17,973.04	£22,356.10	£17,492.19

Nodir y gost o ddarparu hyfforddiant iaith Gymraeg ar gyfer Aelodau'r Cynulliad a Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad fel un ffigur gan y darperir yr hyfforddiant gan un darparwr (@SianT) a chaiff hyn ei adlewyrchu yn y ffordd y cofnodir a chedwir y wybodaeth. Ni ystyrir ei fod yn ddichonadwy i ddosrannu'r gwir gostau rhwng y ddau grŵp wrth edrych yn ôl. Mae'r costau yn amrywio o un flwyddyn ariannol i'r llall o ganlyniad i wahaniaethau o ran y nifer sy'n dewis gwneud y cyrsiau bob blwyddyn. Efallai daeth y cynnydd mewn galw yn 2008-09 o ganlyniad i weithredu Cynllun Iaith y Cynulliad a lansiwyd yn ystod haf 2007.